Paul Celan: SPRICH AUCH DU / TY TAKŻE MÓW (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: TY TAKŻE MÓW

Ty także mów,
mów jako ostatni,
wypowiedz swoją maksymę.

Mów -
Ale nie oddzielaj „nie” od „tak”.
Nadaj swojemu credo także sens:
daj mu cień.

Daj mu dość cienia,
daj mu go na tyle,
na ile wiesz, że wokół ciebie rozdziela się
północ i południe i północ.

Rozejrzyj się:
zobacz, jak wszystko wokół ożywa -
Przy śmierci! Ileż życia!
Prawdę mówi, kto mówi o cieniach.

Ale, ale, miejsce, w którym stoisz, kurczy się:
Gdzieś teraz, wystawiony spod cienia, gdzie?
Pnij się. Drąż dalej.
Staniesz się cieńszy, coraz bardziej nie do poznania, coraz cieńszy!
Cieniuteńki: nić,
po której opuszcza się ona, gwiazda,
by płynąć w dole, w dole,
gdzie widzi migotanie samej siebie: w falowaniu
przemieszczających się słów.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: POWIEDZ I TY

Powiedz i ty,
powiedz jako ostatni,

powiedz swą sentencję.

Mów -
lecz nie oddzielaj „nie” od „tak”.
Daj swej sentencji również sens:
daj jej cień.

Daj jej cienia dość,
daj jej tyle,
ile widzisz go wokół siebie
podzielonego między północ, południe i północ.

Rozejrzyj się wkoło:
patrz, jakie życie staje w krąg -
przy śmierci! Jakie życie!
Prawdę powiada, kto cień wypowiada.

Lecz teraz kurczy się miejsce, gdzie stoisz:
dokąd teraz, rozebrany z cienia, dokąd?
Wznoś się. Po omacku.
Coraz cieńszy, coraz mniej poznawalny, delikatniejszy!
Delikatniejszy: nić,
po której opaść chce gwiazda:
by płynąć dołem, dołem,
gdzie siebie widzi, jak migocze: w wydmach
wędrujących słów.

(tł. Feliks Przybylak, z: Paul Celan „Utwory wybrane [dwujęzyczne]”, WL, Kraków, 2003)

*
Paul Celan: MÓW I TY

Mów i ty,
mów jako ostatni,
powiedz swoje zaklęcie.

Mów –
Lecz nie oddzielaj Nie od Tak.
Daj twojemu zaklęciu tez sens:
daj mu cień.

Rozglądaj się w krąg:

patrz, jak żywe wszystko dokoła –
Na śmierć! Żywe!
Prawdę mówi, kto mówi cień.

Lecz oto kurczy się miejsce, gdzie stoisz:
Dokąd teraz, wyzbyty cienia, dokąd?
Wstępuj. Po omacku idź w górę.
Niklejszy będziesz, mniej rozpoznawalny, cieńszy!
Cieńszy: nić,
po której ona chce zejść, gwiazda:
by w dole pływać, w dole,
gdzie widzi, jak jaśnieje: w falowaniu
wędrujących słów.

(tł. Andrzej Lam, w tym tł. nie ma jednej zwrotki, pewnie przez pomyłkę?)

*

Paul Celan: SPRICH AUCH DU

Sprich auch du,
sprich als letzter,
sag deinen Spruch.

Sprich -
Doch scheide das Nein nicht vom Ja.
Gib deinem Spruch auch den Sinn:
gib ihm den Schatten.

Gib ihm Schatten genug,
gib ihm so viel,
als du um dich verteilt weißt zwischen
Mittnacht und Mittag und Mittnacht.

Blicke umher:
sieh, wie’s lebendig wird rings -
Beim Tode! Lebendig!
Wahr spricht, wer Schatten spricht.

Nun aber schrumpft der Ort, wo du stehst:
Wohin jetzt, Schattenentblößter, wohin?
Steige. Taste empor.
Dünner wirst du, unkenntlicher, feiner!

Feiner: ein Faden,
an dem er herabwill, der Stern
um unten zu schwimmen, unten,
wo er sich schimmern sieht: in der Dünung
wandernder Worte.

przed 23.7.1954